

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Jastrzębiu – Zdroju wyrokiem z dnia 29 czerwca 2015r., sygn. akt II K 1172/14, uznał oskarżonego **A. F.** za winnego tego, że:

1. w dniu 10 sierpnia 2014 r. w J. po uprzednim otwarciu drzwi przy pomocy uprzednio znalezionej oryginalnego klucza dokonał włamania do budynku przy ul. (...), skąd zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 402 zł na szkodę M. P., przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się będąc uprzednio skazanym w warunkach powrotu do przestępstwa określonego w art. 64 § 1 kk, tj. przed upływem 5 lat od odbycia co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej:

a. wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 28.09.2011 r. sygn. akt II K 65/11 za czyn z art. 278 § 1 kk przy zast. art. 64 § 1 kk i inne, na mocy którego wymierzono mu karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności, którą to karę odbywał w okresie od 12.10.2012 r. do 12.08.2013 r.

oraz

b. wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 16.07.2012 r. sygn. akt II K 1375/11 za czyn z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 12 kk przy zast. 64 § 1 kk i inne na karę łączną 1 roku pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od 12.08.2013 r. do 22.05.2014 r., kiedy to został warunkowo przedterminowo zwolniony postanowieniem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 22.05.2014 r. sygn. akt VII Kow 1734/14,

a więc będąc uprzednio skazanym w warunkach art. 64 § 1 kk i po odbyciu łącznie co najmniej roku kary pozbawienia wolności i w ciągu 5 lat po odbyciu w części ostatniej kary pozbawienia wolności, tj. za winnego popełnienia występku z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk i za ten czyn na podstawie art. 279 § 1 kk przy zast. art. 64 § 2 kk wymierzył mu **karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności,**

2. w okresie pomiędzy 1 a 3 sierpnia 2014r. w J. z budynku przy ul. (...) zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 1160 zł na szkodę A. W., przy czym zarzucanego czynu dopuścił się przed upływem 5 lat od odbycia co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 28.09.2011 r. sygn. akt II K 65/11 za czyn z art. 278 § 1 kk przy zast. art. 64 § 1 kk i inne, na mocy którego wymierzono mu karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności, którą to karę odbywał w okresie od 12.10.2012 r. do 12.08.2013 r., tj. za winnego występku z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za ten czyn, na podstawie art. 278 § 1 kk wymierzył mu **karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,**

3. w dniu 23 lipca 2014r. w J. przy ul. (...) zabrał w celu przywłaszczenia dokumenty w postaci dowodu osobistego, dyskietki NFZ oraz kartę bankomatową (...) BANK działając na szkodę M. H., przy czym zarzucanego czynu dopuścił się przed upływem 5 lat od odbycia co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 28.09.2011 r. sygn. akt II K 65/11 za czyn z art. 278 § 1 kk przy zast. art. 64 § 1 kk i inne, na mocy którego wymierzono mu karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności, którą to karę odbywał w okresie od 12.10.2012 r. do 12.08.2013 r., tj. za winnego występku z art. 278 § 5 kk i art. 275 § 1 kk i art. 276 kk w zw. z art. 64 § 1 kk przy zast. art. 11 § 2 kk i za ten czyn, na podstawie art. 278 § 5 kk w zw. z art. 278 § 1 kk przy zast. art. 11 § 3 kk wymierzył mu **karę 8 miesięcy pozbawienia wolności.**

Na podstawie art. 85 kk i art. 86 §1 kk Sąd połączył orzeczone w punktach 1, 2 i 3 kary pozbawienia wolności i wymierzył oskarżonemu karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 46 §1 kk Sąd orzekł obowiązek naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody poprzez zapłatę przez oskarżonego na rzecz A. W. kwoty 580 zł.

Na podstawie art. 65 §3 kpk w zw. z art. 65 §1 pkt 6 kpk Sąd pozostawił powództwo cywilne bez rozpoznania.

Na podstawie art. 63 §1 kk Sąd zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okres jego zatrzymania w niniejszej sprawie, tj. od dnia 10 sierpnia 2014r. do dnia 11 sierpnia 2014r.

Na podstawie art. 624 §1 kpk Sąd zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.

Apelację od tego wyroku wniósł oskarżony A. F., który w oparciu o art. 425 §1 kpk i art. 427 §1 i §2 kpk w zw. z art. 444 kpk zaskarżył wyrok co do punktów 1, 2, 3, 4 i na zasadzie art. 427 §1 kpk oraz art. 438 pkt 2, 3 i 4 kpk zarzucił:

- rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego kary w punkcie 2 w wymiarze 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz w punkcie 3 w wymiarze 8 miesięcy pozbawienia wolności,
- błąd w ustaleniach faktycznych co do czynu opisanego w punkcie 1 poprzez uznanie, iż oskarżony dokonał włamania poprzez otwarcie drzwi przy pomocy uprzednio znaleźnego klucza, podczas gdy z okoliczności faktycznych wynika, że drzwi nie były zamknięte, a co za tym idzie oskarżony mógł wejść do pomieszczenia bez pokonywania zabezpieczenia w postaci zamka,
- art. 170 kpk w zw. z art. 424 §1 kpk poprzez bezzasadne oddalenie dowodu przeprowadzenia eksperymentu procesowego na miejscu zdarzenia dotyczącego czynu opisanego w punkcie 1 sentencji wyroku na okoliczność ustalenia, czy możliwy jest przebieg wydarzeń opisywany przez świadka w kontekście wyjaśnień oskarżonego odnośnie ustalenia, czy możliwym było wślizgnięcie się oskarżonego do budynku i ukrycie się na parterze w trakcie, kiedy M. P. w nim przebywał, co spowodowało niewyjaśnienie istotnych okoliczności sprawy.

Wskazując na powyższe, na podstawie art. 437 kpk skarżący wniósł:

- co do punktu 1 sentencji wyroku o zmianę kwalifikacji prawnej czynu na art. 278 §1 kk i wymierzenie oskarżonemu za to kary 3 miesięcy pozbawienia wolności,
- co do punktu 2 sentencji wyroku o zmianę poprzez wymierzenie oskarżonemu kary 3 miesięcy pozbawienia wolności,
- co do punktu 3 wyroku o zmianę i wymierzenie oskarżonemu kary 3 miesięcy pozbawienia wolności,

ewentualnie

- o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie, albowiem podnoszone w niej zarzuty nie znajdują żadnego merytorycznego uzasadnienia. Nie dają one podstaw do uchylenia zaskarżonego wyroku lub zmiany w kierunku wskazanym w apelacji. W konsekwencji wniesionej apelacji konieczne jednak stało się dokonanie zmiany zaskarżonego wyroku w punkcie 3 poprzez wyeliminowanie z podstawy prawnej skazania art. 276 kk.

Zgodnie z przepisem art. 276 kk karze podlega kto niszczy, uszkadza, czyni bezużytecznym, ukrywa lub usuwa dokument, którym nie ma prawa wyłącznie rozporządzać. Z opisu czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie 3 nie wynika, by oskarżony postąpił z dokumentami w sposób wskazany w cytowanym przepisie. Działanie oskarżonego polegało na tym, że zabrał on w celu przywłaszczenia dokumenty w postaci dowodu osobistego, dyskietki NFZ oraz kartę bankomatową (...) BANK. Dlatego też należało dokonać poprawy kwalifikacji prawnej czynu przypisanego w punkcie 3. wyroku poprzez wyeliminowanie z podstawy prawnej skazania art. 276 kk.

W odniesieniu do podnoszonych w apelacji zarzutów wskazać należy, iż przeprowadzona przez Sąd odwoławczy kontrola instancyjna zaskarżonego wyroku nie dała żadnych podstaw do uznania, że w niniejszej sprawie Sąd I instancji mógł dopuścić się błędnych ustaleń faktycznych co do czynu przypisanego w punkcie 1. poprzez uznanie, że oskarżony dokonał włamania poprzez otwarcie drzwi przy użyciu uprzednio znalezionej oryginalnego klucza. O błędach w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku można mówić tylko wówczas, gdy Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie na faktach, które nie znajdują potwierdzenia w wynikach postępowania dowodowego, bądź gdy z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wysnuł wnioski niezgodne z zasadami logicznego rozumowania lub doświadczeniem życiowym, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie.

Należy wskazać, że zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie może sprowadzać się wyłącznie do zakwestionowania stanowiska Sądu I instancji, lecz powinien wskazywać nieprawidłowości w rozumowaniu Sądu co do oceny okoliczności sprawy. Sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom Sądu odmiennego poglądu nie uzasadnia wniosku o popełnieniu przez Sąd I instancji błędu w ustaleniach faktycznych. Podobnie stwierdza Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 marca 2007 r. sygn. akt WA 8/07. Aby więc zarzut błędu w ustaleniach faktycznych był skuteczny, niezbędne jest nie tylko wskazanie na wadliwość ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd, ale także wykazanie konkretnych uchybień w ocenie materiału dowodowego, jakich Sąd I instancji miał się dopuścić, czego skarżący nie uczynił. Sąd Rejonowy w sposób staranny zgromadził i przeprowadził wszelkie dowody, które pozwoliły na wyjaśnienie okoliczności popełnienia przez oskarżonego zarzucanych mu czynów. Sąd I instancji w prawidłowy, wnikliwy i rzetelny sposób dokonał oceny zgromadzonego materiału dowodowego i słusznie rozstrzygnął co do winy oskarżonego, a także stopnia społecznej szkodliwości popełnionych przez niego czynów. Sąd odwoławczy w pełni podziela dokonane przez Sąd I instancji ustalenia, i to zarówno w kwestii sprawstwa przypisanych oskarżonemu czynów, stopnia winy, jak i oceny społecznej szkodliwości.

Z zeznań świadka M. P. w sposób jasny i stanowczy wynika, że drzwi główne do domu były zamknięte na klucz. Również zamknięta była brama (która jest zamykana na pilota) i furka prowadząca na posesję. Świadek podał, iż z przyzwyczajenia zawsze zamyka drzwi wejściowe do domu, a ponadto po zdarzeniu „wypytał resztę rodziny, czy ktoś tymi drzwiami wychodził i okazało się, że nie”. Nadto wskazał na panujący wśród domowników zwyczaj pozostawiania klucza pod wycieraczką tylko w weekendy i tylko wtedy, gdy rodzina często z domu wychodzi i do niego wraca, aby nie zgubić klucza w pobliżu altanki i aby każdy miał dostęp do domu. Świadek M. P. nie miał wątpliwości co do tego, że klucz nie był pozostawiony w drzwiach. Jego uwagę zwróciły uchylone drzwi, a klucz znajdował się w zamku. Gdyby było zwyczajem pozostawianie klucza w zamku drzwi wejściowych, to z pewnością nie wzbudziłoby to zainteresowania świadka. Zeznania M. P. potwierdził świadek W. P., który podał, że klucz był pozostawiony pod dywanikiem, wskazał nadto, iż drzwi są zamykane „z przyzwyczajenia” i nie zostawiano klucza w drzwiach w czasie pobytu w ogrodzie.

Zgodzić się należy z dokonaną przez Sąd Rejonowy oceną zeznań obu wyżej wskazanych świadków. Zeznania ich są spójne, logiczne, konsekwentne i wzajemnie się potwierdzają. Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, nie mieli oni powodu, by ubarwiać swoje relacje. Z kolei to oskarżony miał interes w tym, by pomniejszyć swoją odpowiedzialność w zakresie kwestii, czy drzwi do domu były otwarte czy zamknięte, albowiem został mu postawiony zarzut kradzieży z włamaniem, którego miał dopuścić się w warunkach multirecydywy. Oskarżony zdawał sobie sprawę z tego, iż zagrożenie karą byłoby mniejsze w sytuacji przyjęcia, iż dopuścił się popełnienia trzech przestępstw kradzieży, niż przyjęcia, iż dopuścił się dwóch przestępstw kradzieży oraz jednego przestępstwa kradzieży z włamaniem. Miał zatem powód, by zeznawać nieprawdę.

Zgodzić się zatem należy z Sądem Rejonowym, iż wyjaśnienia oskarżonego nie zasługują na wiarę, albowiem pozostają w sprzeczności z zeznaniami świadków M. P. i W. P., i pośrednio, jak słusznie zwraca uwagę Sąd I instancji, z zeznaniami świadka M. H., która wskazuje na dużą determinację, z jaką działał oskarżony dopuszczając się przestępstw – nie korzystał on bowiem jedynie z nadarzających się „okazji”, ale okazji takich poszukiwał, nie wahał się również dokonywać kradzieży z domu nawet, gdy znajdowali się w nim domownicy.

Fakt, iż oskarżony A. F. dostał się do wnętrza domu w J. przy ulicy (...) pokonując zamek w drzwiach wejściowym kluczem, który znalazł pod wycieraczką, nie budzi wątpliwości. Brak zatem podstaw do zmiany przyjętej kwalifikacji prawnej czynu na art. 278 §1 kk.

Zasadnie Sąd Rejonowy nie uwzględnił wniosku obrońcy oskarżonego o przeprowadzenie eksperymentu procesowego na miejscu zdarzenia celem ustalenia, „czy możliwy jest przebieg wydarzeń opisywany przez świadka w kontekście wyjaśnień oskarżonego”. Istotnie przeprowadzenie tego eksperymentu nie jest przydatne do stwierdzenia okoliczności prezentowanych przez obrońcę i wniosek ewidentnie miał na celu przedłużenie postępowania. Należy mieć na uwadze, iż oskarżony w swoich wyjaśnieniach nie wskazywał na taki przebieg zdarzenia, że niezauważony wszedł do domu za M. P. i chował się wewnątrz domu, wskazywał jedynie na okoliczność, że drzwi do domu nie były zamknięte. Sąd Rejonowy w swoim uzasadnieniu w sposób szczegółowy wskazał powody, dla których przyjęcie takiej hipotezy byłoby nielogiczne i ich ponowne przytaczanie jest zbędne. Należy jedynie wskazać, iż o tym, że taka wersja zdarzenia jest niewiarygodna, świadczą chociażby wyjaśnienia samego oskarżonego, albowiem nie przedstawiał on takiego przebiegu zdarzenia, nie mówił o wejściu do domu za pokrzywdzonym i ukrywaniu się, a jedynie kwestionował fakt włamania się do domu.

Przeprowadzona przez Sąd odwoławczy kontrola instancyjna zaskarżonego wyroku nie wykazała również, by w niniejszej sprawie Sąd I instancji dopuścił się obrazy przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia. Sąd meriti nie naruszył art. 7 kpk ani art. 410 kpk, a zebrany w sprawie materiał dowodowy ocenił w sposób zgodny ze wskazaniami wiedzy, doświadczenia życiowego oraz zasadami logiki i prawidłowego rozumowania.

Odnosząc się do orzeczonych w pkt 2 i 3 kar jednostkowych należy przyjąć, że wymierzone zostały przez Sąd I instancji po uwzględnieniu szeregu okoliczności mających wpływ na ich wysokość i w ocenie Sądu Okręgowego, wbrew twierdzeniom skarżącego, nie można uznać ich za rażąco surowe czy też niewspółmierne.

Rażąca niewspółmierność wymierzonej kary zachodzi wtedy, gdy kara ta nie uwzględnia należycie stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celu kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego. Mając na uwadze dyrektywy wymiaru kary wymienione w art. 53 kk, w każdym wypadku sąd orzekający w sprawie winien baczyć przede wszystkim na to, aby dolegliwość całokształtu represji skierowanej przeciwko skazanemu nie przekraczała stopnia jego winy. Ponieważ w treści art. 438 pkt 4 kpk mowa jest o niewspółmierności rażącej, uznać należy, że chodzi tu o dysproporcję znaczną, bijącą wręcz w oczy.

Nie można zatem uznać orzeczonych w pkt 2. i 3. kar w wymiarze po 8 miesięcy za rażąco surowe w sytuacji, gdy występki z art. 278 §1 kk (kradzież) jest zagrożony karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat, a mając na uwadze, iż oskarżony działał w warunkach recydywy (art. 64 §1 kk) Sąd może wymierzyć karę przewidzianą za przypisaną sprawcy przestępstwo w wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę. Podobnie za występki z art. 278 §5 kk i art. 275 §1 kk w zw. z art. 64 §1 kk przy zast. art. 11 §2 kk, gdzie zgodnie z art. 11 §3 kk Sąd wymierza karę na podstawie przepisu przewidującego karę najsurowszą, tj. w tym przypadku na podstawie art. 278 §5 kk, mówiącego o tym, że przepis art. 278 §1 kk stosuje się odpowiednio do kradzieży karty uprawniającej do podjęcia pieniędzy z automatu bankowego.

Za rażąco niewspółmierną nie można również uznać kary 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności wymierzonej w pkt 1. wyroku za czyn z art. 279 § 1 kk przy zast. art. 64 § 2 kk, gdzie zagrożenie w związku z zaostrzeniem kary wynikającym z przyjęcia multirecydywy mieści się w granicach od 1 roku 1 miesiąca do 15 lat pozbawienia wolności.

Sąd I instancji wymierzając kary jednostkowe miał na uwadze wszystkie okoliczności sprawy, zarówno te łagodzące, jak i obciążające (których bez wątpienia było zdecydowanie więcej) i należycie je odniósł do wymiaru orzeczonych kar. Sąd ten podkreślił w pisemnych motywach wyroku, w jaki sposób na wysokość kar wpłynął stopień zawinienia oskarżonego i stopień społecznej szkodliwości jego czynów.

Jednocześnie należy wskazać, iż również kary łącznej nie można uznać za rażąco surową. Orzekając karę łączną w wymiarze 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności Sąd Rejonowy zasadnie zastosował zasadę asperacji i wymierzona w ten sposób kara jest sprawiedliwa. Zgodzić się należy z Sądem I instancji, iż wymierzenie wobec oskarżonego kary łącznej z zastosowaniem pełnej absorpcji byłoby nieuzasadnionym premiowaniem oskarżonego. Zgodzić się również należy z Sądem Rejonowym co do braku podstaw do orzeczenia wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Oskarżony jest osobą niepoprawną, kilkanaście razy karaną, co świadczy o jego lekceważącym stosunku do porządku prawnego i orzeczenie wobec niego kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania bez wątplenia nie byłoby wystarczające dla spełnienia jej celów.

Należy wskazać, iż orzeczona kara jest karą sprawiedliwą, adekwatną do popełnionych czynów, która winna spełnić swoją funkcję i wdrożyć oskarżonego do przestrzegania porządku prawnego. Cel ten dodatkowo wzmacnia obowiązek naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody poprzez zapłatę przez oskarżonego na rzecz A. W. kwoty 580 zł.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd Okręgowy, poza koniecznością poprawy kwalifikacji prawnej w pkt 3., nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie wskazanym w apelacji lub też jego uchylecia.

Jednocześnie zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. S. kwotę 516,60 złotych tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym, oskarżonego natomiast zwolniono z kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

SSO Aleksandra Odoj – Jarek